

Polohování jako součást péče o novorozence

Mgr. Jana Kučová, Ph.D.

Oddělení neonatologie, Fakultní nemocnice Ostrava

Polohování je jednoduchá ošetrovatelská intervence, zaměřená na podporu neurobehaviorální a neuromotorické stability novorozence. Cílem polohování je předejít poruchám motorického vývoje dítěte a podpořit úpravu klinického stavu dítěte k normě. Volba vhodné polohy je vždy individuální s ohledem na aktuální klinický stav a reakci dítěte na zvolenou polohu. Znalosti sester o vlivu polohy na zdraví je důležitým předpokladem pro optimální využití této intervence.

Klíčová slova: novorozenec, poloha, ošetrovatelská péče, stres.

Positioning as part of newborn care

Positioning is a simple nursing intervention aimed at supporting the neurobehavioral and neuromotor stability of the newborn. The goal of positioning is to prevent the child's developmental disability and to support the adjustment of the child's clinical condition to the norm. The choice of a suitable position is always individual with regard to the current clinical condition and the reaction of the child to the chosen position. Nurses' knowledge of the effect of position on the child's health is an important prerequisite for the optimal use of this intervention.

Key words: newborn, position, nursing care, stress.

Úvod

Mezi nejčastější intervence užívané v péči o novorozence patří polohování. Polohování simuluje prostředí dělohy, dítě zklidňuje a podporuje vnímání těla a prostředí. Využívá se nejen jako součást péče o zdravého, fyziologického novorozence, ale také jako intervence, která může zásadně zlepšit patologický stav nebo předejít nežádoucím komplikacím u novorozence v intenzivní péči. Nesprávné polohování při dlouhodobé hospitalizaci novorozence na jednotce intenzivní péče může vést k mnoha komplikacím, například tortikolis, polohové plagiocefalii, omezení spontánních pohybů, snížení kvality pohybů nebo k poruše v postavení kloubů dolních končetin (1).

Polohování fyziologického novorozence

U novorozenců s dobrou poporodní adaptací je využíván ihned po porodu kontakt s

to skin jako součást bondingu. Nedílnou součástí péče o novorozence v tomto období je dohled nad vhodnou polohou dítěte. Nahý novorozenec je umístěn vertikálně na obnažený hrudník matky v blízkosti jejího prsu. Hlavička dítěte je otočená na stranu, aby byly udržovány volné dýchací cesty a zůstal viditelný nos a ústa. Krk nesmí být v extenzi ani flexi, ruce dítěte jsou volně položené vedle krku. Prostor okolo těla novorozence je ohraničen příkryvkou, kterou je dítě společně s matkou překryto jako společná jednotka. Během skin to skin kontaktu po porodu je, z důvodu rizika náhlého neočekávaného postnatálního kolapsu, nutné pravidelné sledování prokrvení a vitálních funkcí miminka. Aby byl umožněn oční kontakt matky a dítěte, je vhodné upravit polohu matky podložením hlavy a mírným zvýšením polohy porodního lůžka (2).

U fyziologického novorozence je, vzhledem k brzkému propuštění do domácí péče, polohování v režii rodičů. Proto je velmi

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Pediatr. praxi.* 2024;25(4):257-261

<https://doi.org/10.36290/ped.2024.050>

Článek přijat redakcí: 10. 4. 2024

Článek přijat k tisku: 21. 5. 2024

Mgr. Jana Kučová, Ph.D.

jana.kucova@fno.cz